

ситуации, а не като някакво задължение, наложено от обществото;

– **Освобождаващо** – чрез познаването и разбирането на проблемите в образованието и възпитанието да станат по-свободни в действията си като родители, да преодолеят предразсъдъци, опасения, собственото си невежество, да преодолеят положението си на влечени от съдбата и събитията хора;

– **Превантивно** – да могат да възпитават като предпазват децата си от опасностите на средата и ги насочват в подходящата за тях посока.

– **Естетическо** – да изпитват удоволствие от играта, от преобразуването на пространството и на случващото се, от превръщането им в нещо повече от останалите родители, в хора, мислещи за ученето и за образованието, в актьори, способни да въздействат върху другите, да бъдат център на внимание.

– **Преобразуващо** – не само да се включат, да участват, но и да инициират дейности в името на доброто на децата им, на тяхното образование и развитие;

3. Актьорите в ромския образователен процес

Светът на образованието при ромите е особен – той е част от образователната национална система, но същевременно и има своите отлики, така че може да говорим за една неповторима образователна реалност.

Кои са ключовите образователни актьори в този свят, какво е тяхната образователна визия, как концептуализират света, как взаимодействат, какви са техните взаимни нагласи в рамките на образованието, доколко те познават или доколко съобразяват действията си с образователните норми?

Родителите – роми

В България като цяло те са необразована общност с повече от 50% неграмотни. Част от ромското население е посещавало начално училище, но не е прилагало училищните знания, така че в момента функционалната неграмотност е почти тотална.

За голяма част от тях, като членове на потискана и неравнопоставена общност, която няма възможности за свободна изява, езикът е една от основните социални бариери. Лошото владение на българ-